

FI lausuntopyyntö VV

1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Tehy PPSHP ao 707	pj Outi Puoskari	040-0145707		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

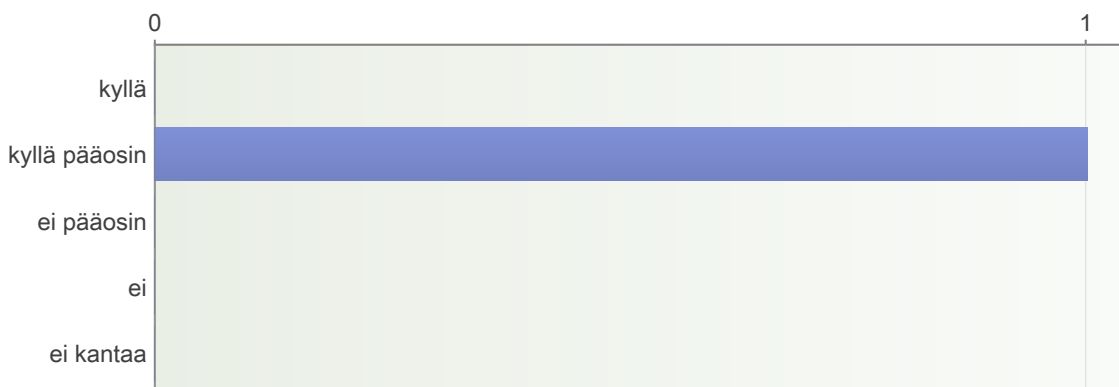
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- käytännössä ei yhdenvertaisuus tule toteutumaan asutuskeskusten ulkopuolella ja harvaan asutuilla seuduilla samassa tasossa kuin kaupunkikeskuksissa, koska todellisia valinnanmahdollisuuksia ei juurikaan ole
- Pohjois- Suomessa etäisyydet ja väestömäärä rajoittaa kuntalaisten yhdenvertaisuuden toteutumista. Yksityistä palveluntarjontaa ei ole saatavilla tänäkään päivänä eikä todennäköisesti tulevaisuudessakaan väestömäärän vähäisyyden vuoksi.
- pelkkä palveluiden saatavuus ei ratkaise väestön terveys- ja hyvinvointieroja. Saatavuuden parantuessa on riskinä, että lisääntyvä tarjonta ja kilpailu asiakkaista luovat lisäkysyntää niissä palveluissa, joissa vaikuttavuuden ja tuotetun terveys- ja hyvinvointihyödyn näkökulmasta se ei ole tarkoituksenmukaista.
- jos maakunta ei onnistu sopimus- ja tavoiteohjauksessaan , vaikuttavuuden määrittämisessä ja arvioinnissa, tuottajakorvausten määrittelyssä ja mahdollisessa kannustinjärjestelmässä , on vaarana, että eniten palveluita tarvitsevat heikossa asemassa olevat kansalaiset jäävät vaille laadukasta palvelua. On suuri riski, että tuottajat pyrkivät ohjaamaan heidät jonkin toisen tahon vastuulle, esim. maakunnan liikelaitoksen. Tästä seuraa kustannuksia sekä terveys- ja hyvinvointieroja entisestään.
- lakiluonnos ei takaa maakunnalle riittäviä ohjauskeinoja palvelun laadun, saatavuuden kuin taloudenkaan osalta.
- väestöryhmien välisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen vaatii sosiaali- ja terveydenhuollon toimintojen lisäksi monien muiden sektoreiden ja peruskuntiin jäävien toimintojen saumatonta yhteistyötä.
- työssä käyvä väestö ja korkeakouluopiskelijat ovat paremmassa asemassa kuin muut väestönsosat, jotka ovat usein enemmän ja monimuotoisempien sosiaali- ja terveyspalveluiden tarpeessa.
- yhdenvertaisuus voi lisääntyä kansallisella tasolla, kun monikanavainen rahoitus korvataan maakunnan kautta tarveperusteisella rahoituksella.
- maakunnalla tulee olla järjestäjänä sellaiset ohjaus- ja seurantajärjestelmät, että myös yksityinen ja kolmas sektori saadaan toteuttamaan samaa tavoitetta ja monitahoisen palvelujärjestelmän vaikuttavuus paranee.
- mikäli em. ei toteudu palvelujärjestelmä pirstoutuu ja kustannukset lisääntyvät. lakiluonnoksen keskeneräisyys vaikeuttaa maakunta- ja Sote-uudistuksen kokonaisarviointia. Ei voida pitää asianmukaisena että lausuntoa pyydetään keskeneräisestä kokonaisuudesta.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

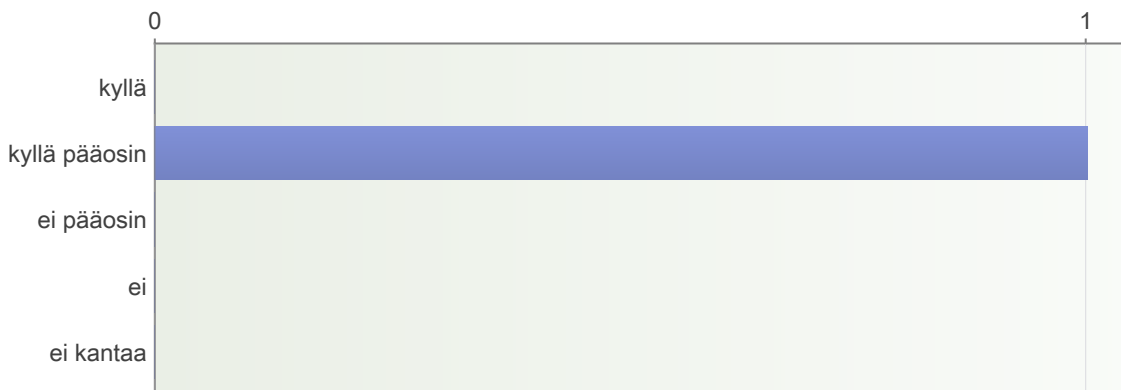
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- lähtökohtaisesti valinnanvapauslainsäädäntö parantaa asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin
- kansalaisille pitää pystyä tarjoamaan ennakoivasti ja riittävästi tietoa vaihtoehtoista ja palvelujen laadusta vaikuttavuudesta selkokielellisesti. Vastuutyöntekijöiden rooli on erityisen suuri heikoimmassa asemassa oleville ja monimutkaisten palvelukokonaisuuksien asiakkaille. Lakiehdotuksessa päätöksentekoa tukevan henkilön rooli jää epäselväksi, mitä oikeuksia hänellä on ja mikä rooli maakunnalla on päätöksentekijänä tukihenkilöstä.
- aikataulullisesti on epärealistista saada valinnanvapautta tukevat järjestelmät käyttöön suunnitellun lainsäädännön voimaantullessa. Jää epäselväksi mitkä palvelut ovat valinnanvapauden piirissä ja mitkä liikelaitoksissa.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

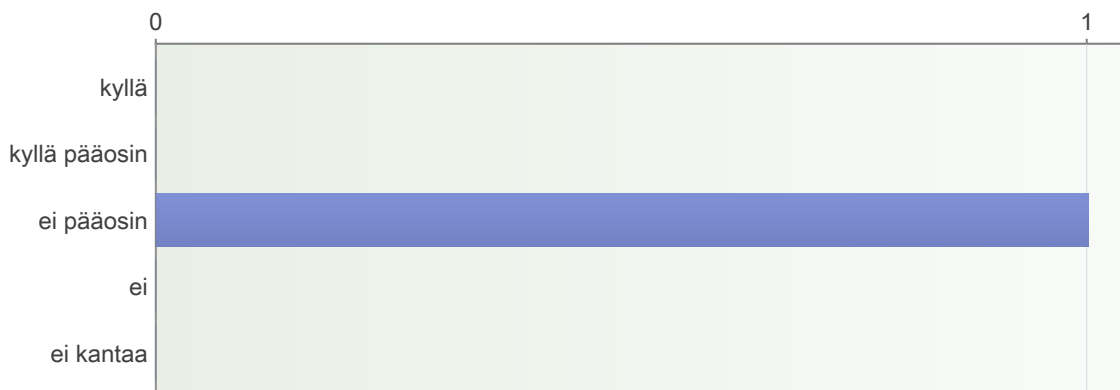
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- suuri osa väestöstä kykenee hakeutumaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun, kun on riittävästi tietoa palveluista. Eri väestöryhmien kyky arvioida vaihtoehtoja vaihtelee . Tämä tulee huomioida ohjauksessa ja neuvonnassa. ehdotettu järjestelmä on erittäin monimutkainen.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitetTUja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- lakiluonnoksessa esitetty malli on integraation toteutumiseksi epävarmaa. Palvelujen ja toiminnan integraatio ei toteudu käytännössä ja tietointegraation toteutuminen on epävarmaa.
- sote- keskuskeskukset tulisi joko lainsäädännöllisesti tai maakunnan päätöksellä velvoittaa totuttamaan varsin laajasti ja monipuolisesti kansalaisten tarvitsemia sosiaali- ja terveystalvaeluita. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta sote-keskusten palvelujen sisältö ei voi olla erilainen kuin maakunnan sisällä tai välillä.
- lakiluonnoksessa on ristiriitaista se, että päävastuun integraation toteutumisesta kantaa maakunta, jolla ei ole kuitenkaan käytännössä keinoja puuttua yksittäisen kansalaisen palvelukokonaisuuden toteutumiseen.
- koska integraatio perustuu yhteiseen , reaaliaikaiseen asiakastietoon ja asiakassuunnitelmaan, tulee niitä tukevien tietojärjestelmien olla käytössä ennen lainsäädännön toteutumista.
- ICT- järjestelmien näkökulmasta lakiesityksen aikataulu on epärealistinen

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

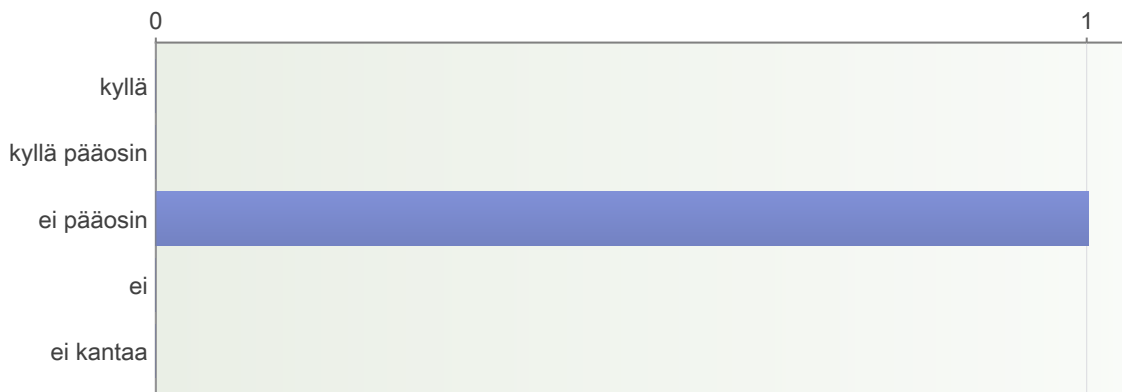
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- sosiaali- ja terveystaloudet järjestäytyvät uudella tavalla yritysten tuottamien sote-keskusten tullessa julkisesti rahoitetuiksi. Suuri kustannusriski on kaupunkiseuduilla käynnistysvaiheessa ns. passiivisten kuntalaisten kohdalla, jotka lakiesityksen mukaan tulevat järjestäjän toimesta listata lähimpään sote-keskukseen saavuttavuuden mukaan.
- valinnanvapausmallin käynnistäminen lisää alkuvaiheessa erityisesti hallinnollisia kustannuksia. Lakiluonnoksen kiireellinen aikataulu on suuri toiminnallinen ja taloudellinen riski. - julkiselle palvelutuotannolle tulee valinnanvapausmallin nopeasta aikataulusta suuri taloudellinen riski sekä yhtiöittämisprosessin että tuotannon sopeuttamisen osalta
- palveluiden harmonisointi niin valtakunnallisesti kuin maakunnan tasolla pitää pystyä toteuttamaan hallitusti
- maakunnalla tulisi olla riittävästi aikaa tehdä vaikuttava ja tietoon perustuva palvelustrategia ja sen toteuttamissuunnitelma, jotta tavoitteeseen päästäisiin

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

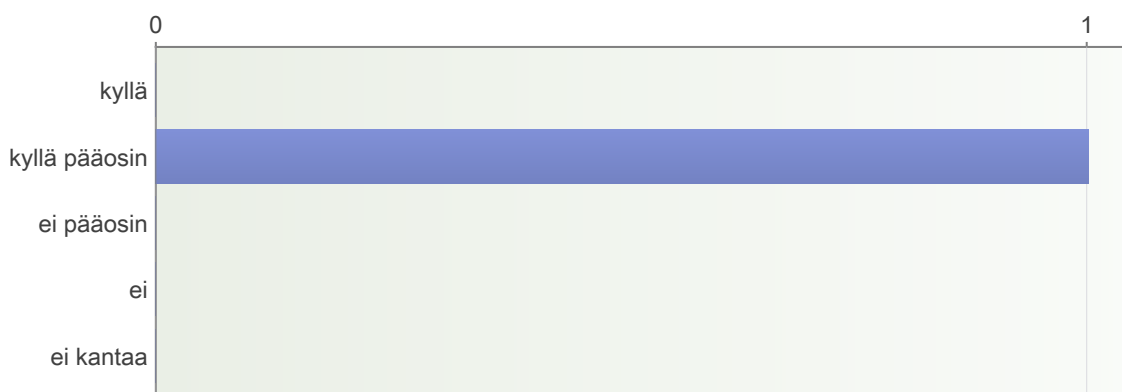
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- maakunnalle ei jää merkittäviä mahdollisuuksia käyttää omaa harkintaa. Valtiolla säilyy tiukka toiminnallinen ja taloudellinen ohjausvalta
- kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia on suorat vaalit, aloiteoikeus, neuvoa-antava kansanäänestys, vanhus- ja vammaisneuvostot. Näiden tosiasiallinen merkitys jää nähtäväksi maakuntien käynnistyttyä. Kansainvaltaisuutta voitaisiin vahvistaa poistamalla ottaa käyttöön esitettyjä valinnanvapauden järjestämistapoja esitetystä aikataulusta. Poistetaan asiakassetelin 15% minimivaatimus.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

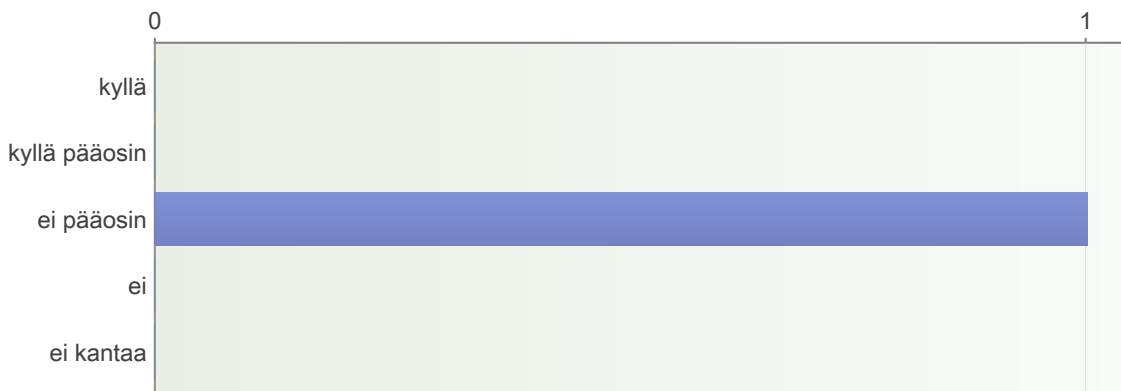
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- esitetty valinnanvapausmalli sinänsä mahdollistaa palvelujen innovatiivisen kehittämisen. Malli tuo kansalaisten näkökulmasta parannuksia nykyiseen jäykkään ja osin yksipuoliseen palvelutuotantoon ja toimintatapoihin. Esimerkiksi aukioloaikojen laajentuminen on todennäköistä.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Vastaajien määrä: 1

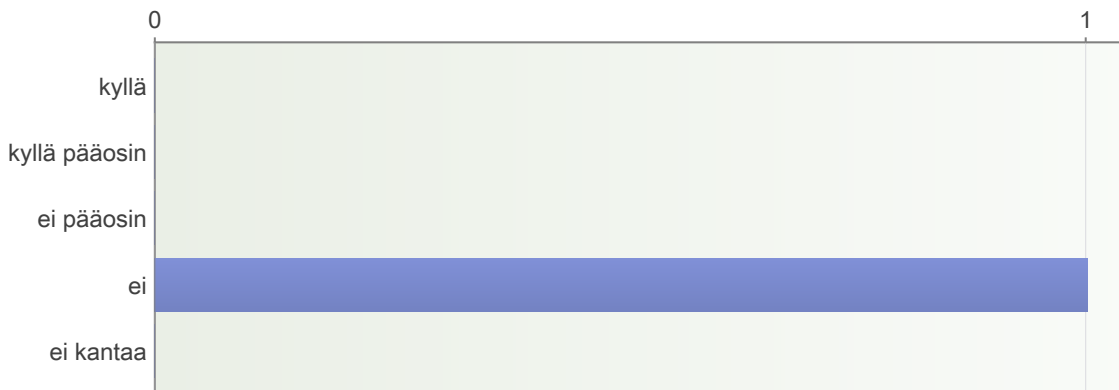
- sote-keskuksen palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen määrittelyjen tarkentaminen on tarpeen. Sote-keskukseen kaavailtu perustason sosiaali- ja terveyspalvelut sisältäisivät shl:n mukaiset perhetyön neuvolapalvelut sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut. Tämä edellä mainittu palveluvalikoima on liian kapea toteuttaakseen asiakaslähtöistä integraatiota ja perustason palveluiden vahvistamisen näkökulmaa.
- sote-keskuksissa tulisi olla matalan kynnyksen palvelut saatavilla ilman hallintopäätöstä esim. lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö. Jatkossa myös muita sosiaalipalveluita tulisi olla osana sote-keskusten palveluita, jotta ei jouduta tilanteeseen, jossa sosiaalipalvelut eriytyvät maakunnan liikelaitoksen toiminnaksi ja terveyspalveluiden pääpaino on sote-keskuksissa.
- päivitystä ja erikoissairaanhoidon lakiuudistus ja valinnanvapauslaki ovat valmiina eri aikaan aiheuttavat käytännön ongelmia, koska näiden lakien sisällöllistä yhteensopivuutta ei ole arvioitu ja määritelty
- maakunnan liikelaitoksen vastuu palveluiden turvaamisessa ja palvelutarpeen määrittelyssä kiiretapauksissa ja erityisesti virka-ajan ulkopuolella pitää määritellä/ selkeyttää tarkemmin. Asiakkaan palvelu ei ole, kuten lakiesityksessä on kuvattu erillisiä osasia, vaan esim. kotihoito tai tehostettu palveluasuminen tarvitsee tuekseen säännöllistä lääkäripalvelua sekä kiireellistä hoidon tarpeen arviointia ja diagnostisia tukipalveluita. Näitä palveluiden rajapintoja, vastuita ja yhteensovittamista ei ole lainsäädännössä kuvattu.
- päivityksen ja aukioloaikojen ulkopuolisen toiminnan turvaamisen resursoinnissa ei ole määritelty eri

19. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

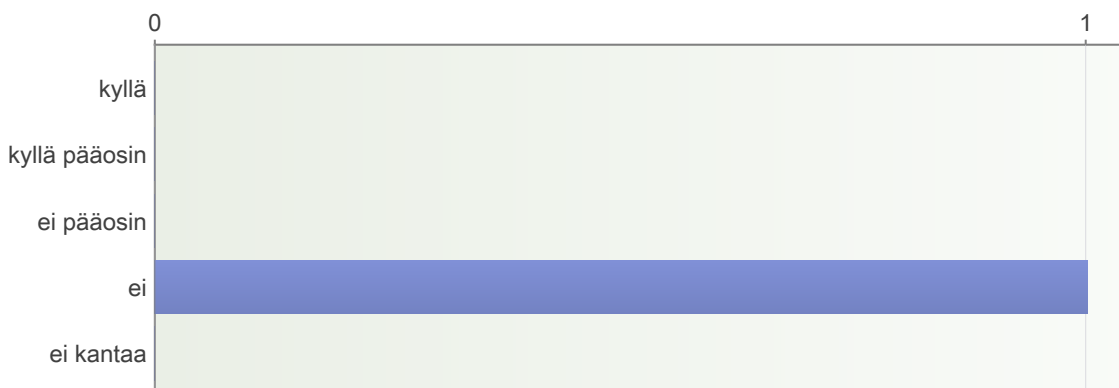
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- esitetty maksusetelimalli vaikuttaa irralliselta ja hankalasti hallittavissa ja ohjattavissa olevalta sekä järjestäjän että sote-keskus-tuottajan näkökulmasta.
- maksusetelin piiriin kuuluvat palvelut ja käytännön toteutus on lakiluonnoksessa puutteellisesti esitetty ja palauttaa uudelleen valmisteltavaksi.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

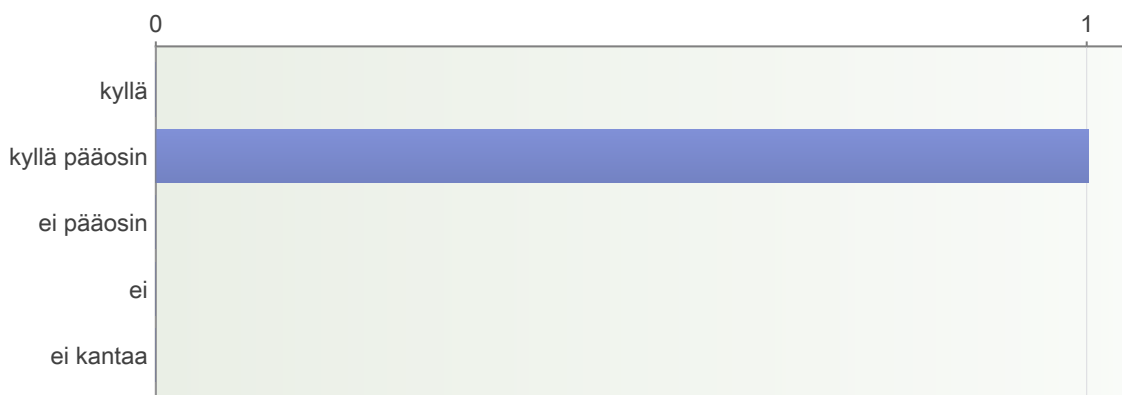
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- - sote-keskus- tuottajalla ei ole käytännössä mahdollisuutta vaikuttaa asiakkaan valitseman maksusetelituottajan laatuun ja vaikuttavuuteen, koska asiakkaalla on oikeus valita palvelutuottajain mukaisessa rekisterissä oleva palvelu mistä tahansa Suomesta.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

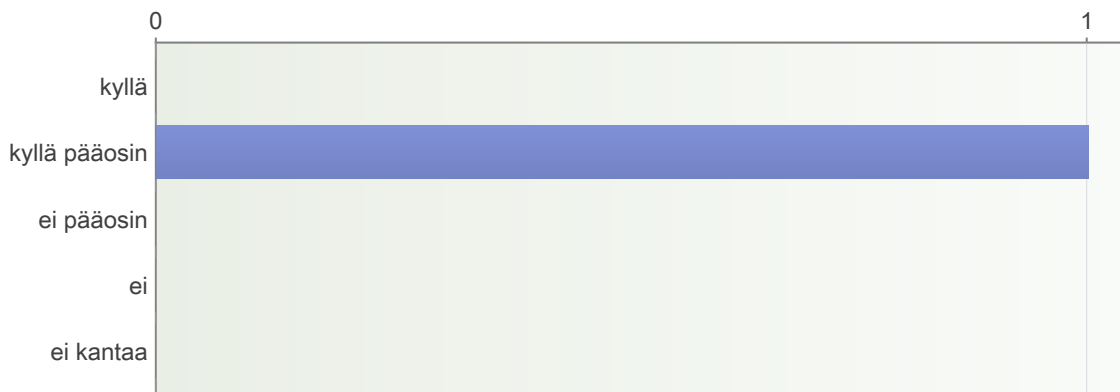
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- - maksusetelijärjestelmä varmistaa asiakkaan joustavan palvelun saamisen silloin kun sote-keskus ei itse tuota suoran valinnan piiriin kuuluvaa, asiakkaan tarpeen mukaista palvelua.
- sote-keskus vastaa aina kokonaisuudesta, mikä on ristiriidassa sen suhteen, että sote-keskuksen rooliksi jää käytännössä palvelun hinnan määrittäminen.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

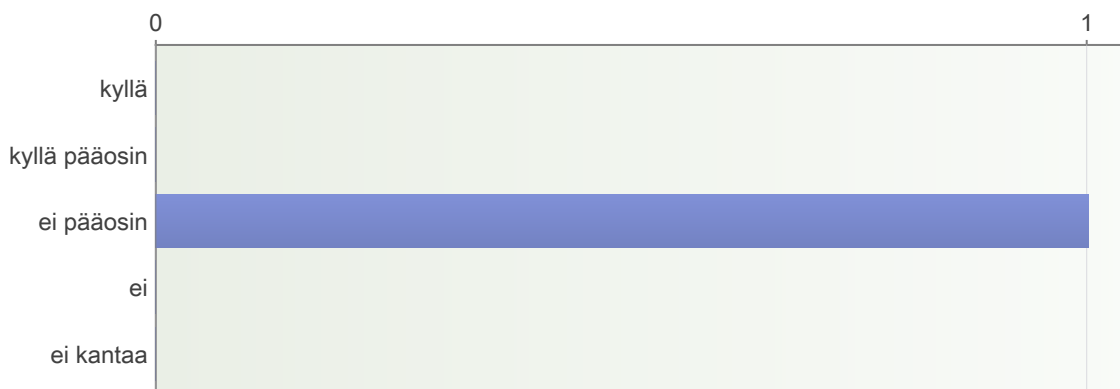
27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- asiakkaalle tarjottava tieto ja asiakkaan oma kyvykkyys valinnan tueksi ratkaisee paljon. Parhaiten asiakas kykenee valitsemaan palvelukokemuksen, palvelun saatavuuden ja saavutettavuuden perusteella. Asiakkaalle vaikeita arviointi perusteita ovat palveluiden turvallisuus, vaikuttavuus, tehokkuus ja tasa-arvoisuus, joista vertailukelpoisen tiedon saaminen on vaikeaa. valinnanoikeutta voi olla tarpeen rajata jossain tilanteessa, kun lastensuojeluun tai päihde/mielenterveyspalveluiden saaminen viivästyy asiakkaan itsensä tai hänen läheistensä tekemien valintojen seurauksena.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

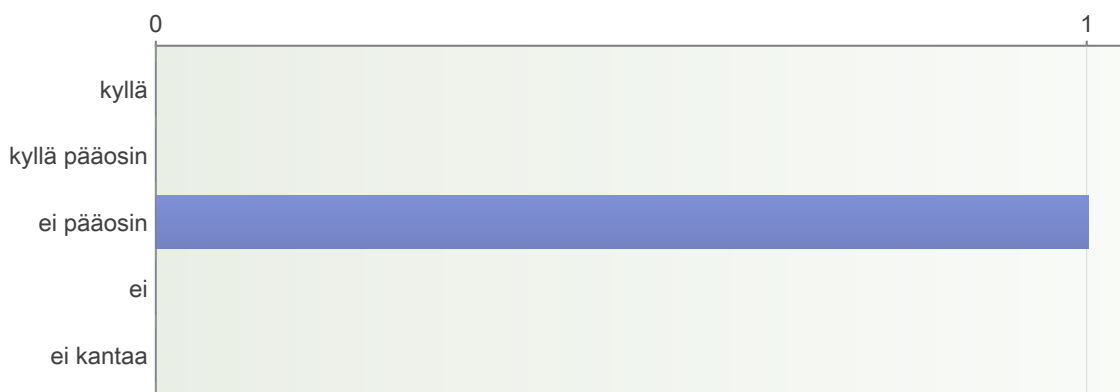
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakasseteli lisäisi asiakkaiden valinnanvapautta oleellisesti. asiakkaan oikeuksien näkökulmasta jää kuitenkin epäselväksi, miten asiakassetelillä hankittavat palvelut määritellään eli kuinka varmistetaan se, että asiakas tietää, millaista palvelua hän on oikeutettusaamaan. Palvelusetelijärjestelmässä kunta määrittää palvelun sisällön ja asettaa palveluntuottajan hyväksymiskriteerit. Maakunnalla pitäisi olla mahdollisuus asettaa hyväksymiskriteerit asiakassetelipalvelun tuottajalle.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

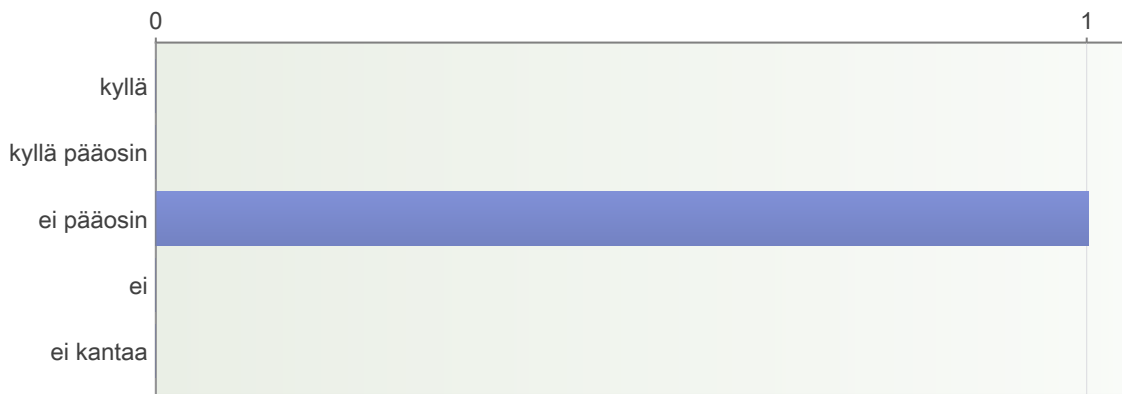
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakasetelituottajien ohjaaminen on vaikeaa. lakiluonnoksessa jää kaiken kaikkiaan epäselväksi maakunnan liikelaitoksen, maakunnan, sote-keskusten sekä erilaisin ostopalvelusopimuksin ja setelijärjestelyin toimivien palveluntuottajien tosiasialliset hankinta- ja alihankintasuhteet ja maakunnan tosiasialliset ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet. Asiakassetelijärjestelmä johtaa sairaalatoimintojen ja joidenkin muidenkin erityistason palveluiden yhtiöittämiseen. Tämä on ongelmallista koko uudistuksen tavoitteiden kannalta. säästötavoitteen kannalta ongelmia aiheutuu siitä, että perustettavien yhtiöiden o oikeus käyttää maakunnan liikelaitoksen tukipalveluja, esim. kuvantamis - ja laboratoriopalveluja, on hankintalakiin tehdyt ongelmallisia

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

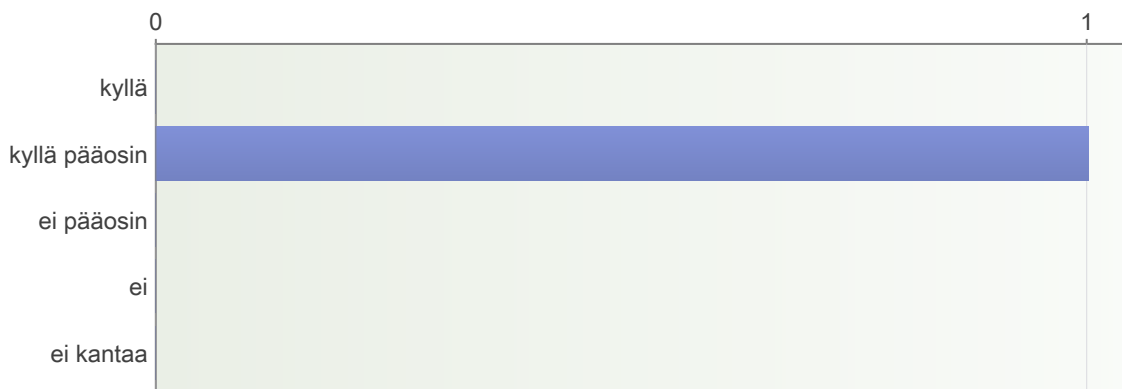
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- lain 21 § määrittelee tarkasti maakunnan velvoitteet asiakassetelin käyttöönoton osalta, vähimmäistasona pitäisi olla 15 % kokonaiskuluista asiakassetelin piirissä. Tason määrittäminen pitäisi olla maakunnan päätöksen tekoa, johtuen maakuntien erilaisista olosuhteista.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

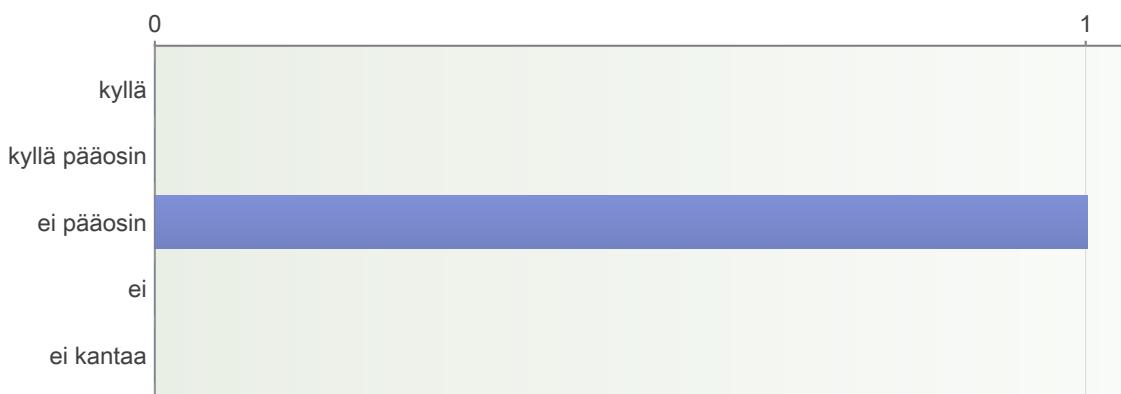
Vastaajien määrä: 1

- - asiakas saa subjektiivisen oikeuden järjestää palvelunsa, mikä antaa asiakkaalle vahvan juridisen aseman.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

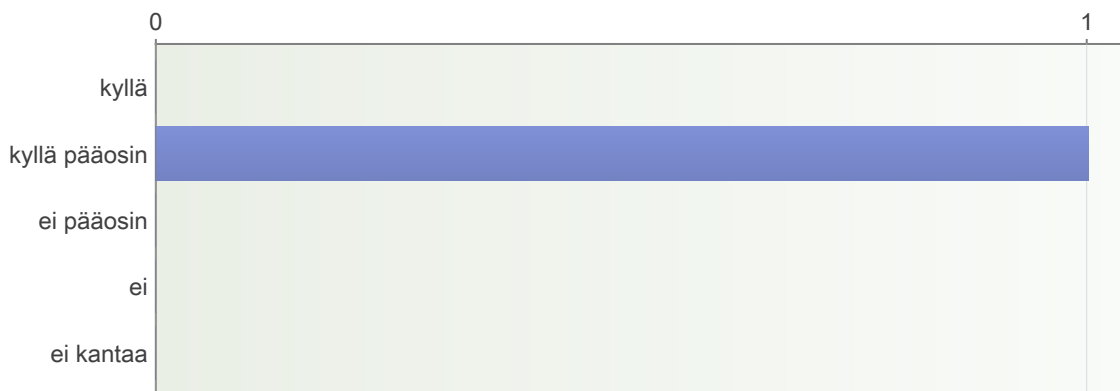
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa ehdotettu päätöksentekoa tukevan henkilön rooli tulee selkiyttää tarkemmin osana kokonaisuutta, mistä tämä taho vastaa ja mitä oikeuksia hänellä on ja mikä taho vastaa korvauksista. Lakiluonnoksesta tuetusta päätöksenteosta ei ole minkäänlaista vaikutusten arviointia. Tehtävään nimetty henkilö ei voisi olla palvelus- ja toimeksiantosuhteessa palveluiden järjestäjään eikä tuottajaa. Palvelua tarjoavien henkilöiden saatavuus on vaikeaa. Arvio siitä, että tuettu päätöksenteko toteutetaan vapaaehtoisvoimin on täysin epärealistinen. Edellä mainittu tehtävä edellyttää ammatillista osaamista ja siitä aiheutuu kustannuksia. Tuettua päätöksen tekoa tulee tarvitsee suuri joukko kansalaisia.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

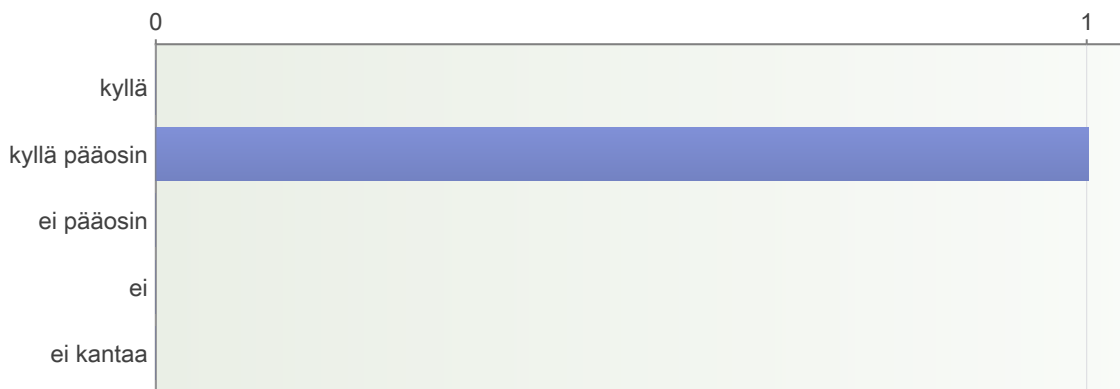
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- tämä aiheuttaa maakunnalle runsaasti hallinnollista työtä, lisää asiantuntijaresurssia ja edellyttää sopimusoikeudellista osaamista.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

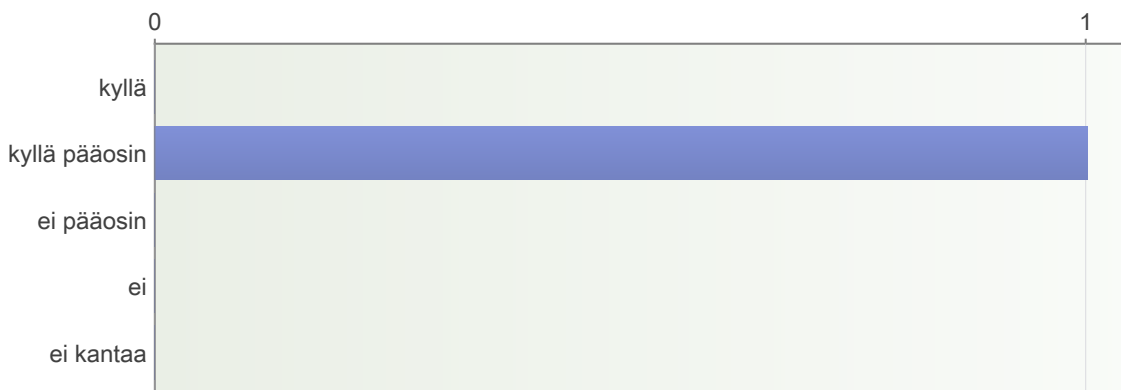
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- - maakunnilla voi olla keskinäisiä eroja, siinä mitä palveluita sote- keskus tuottaa, se voi olla ongelmallista maakuntien keskinäisissä korvauksissa.- maksuseteli- ja henkilökohtaisen budjetin palveluntuottajat eivät tee sopimusta sote- keskuksen tai maakunnan kanssa , joten he ovat ohjauksen ulkopuolella.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- - julkisten palvelujen yhtiöittämisvelvollisuus ei käytännössä mahdollista maakunnan ja yksityisille yhtiöille kaikilta osin yhdenvertaisia lähtökohtia. Julkisiin yhtiöihin sovelletaan julkisista hankinnoista annetun lain säädöksiä. Yksityisiä yhtiöitä ne eivät koske. Lisäksi monimutkaisesta palvelujärjestelmästä johtuen julkinen yhtiö joutunee, varmistaakseen asiakkaiden palvelujen saannin, pitämään käytännössä muita laajempaa palveluvalikoimaa.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

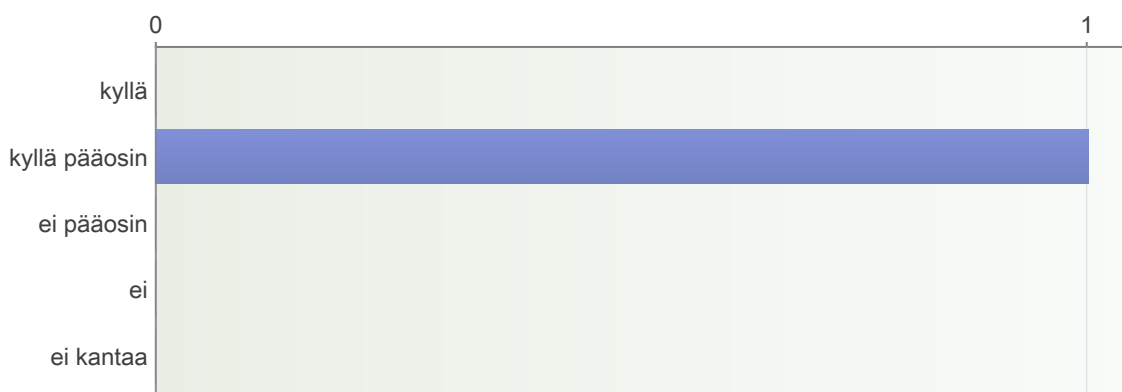
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- rahoitusperusteen pitää kannustaa kokonaisvaltaiseen hoitoon ja palveluiden hyvään koordinointiin suoriteperusteisen rahoituksen sijasta. Riskinä on, että korvausjärjestelmä ohjaa toimintaa korvausten maksimoimiseksi. On suuri riski, että maksun määräytymisperuste kannustaa tuottajaa ohjaamaan suuria kustannuksia aiheuttavia asiakkaista liikelaitoksen hoidettavaksi. Maksunmääräytymisperuste voi myös kannustaa kohdennettuun asiakashankintaan.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

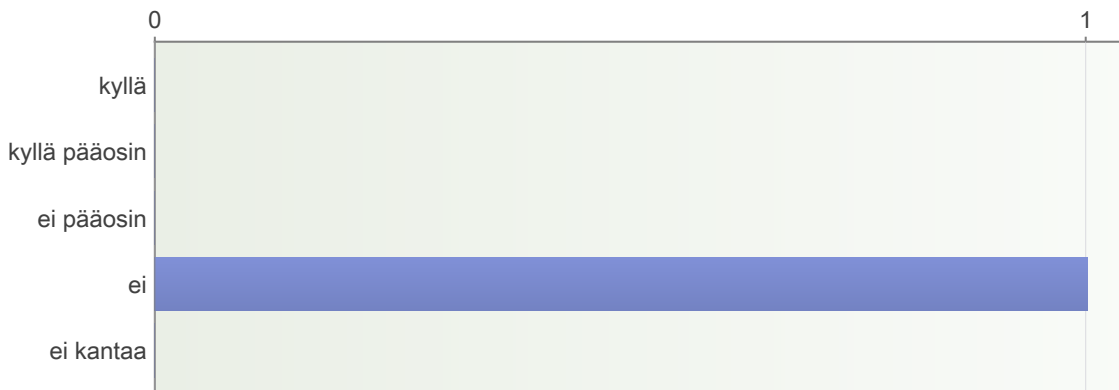
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- ehdotus siitä, että maakunta ja tuottaja voivat sopia muiden korvausten maksamisesta on kannatettava. Voidaanko tässä huomioida koulutuksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut?

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

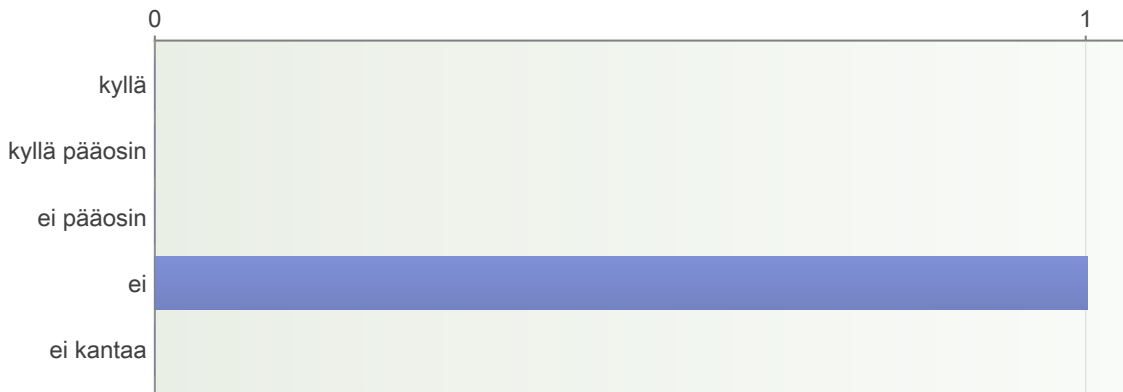
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- valinnanvapauden toteuttamisaikataulu ei ole realistinen. Valinnanvapaus tulee toteuttaa vaiheittain pidemmällä aikavälillä. Maakunnan suoran valinnan yhtiöittämisveloitteen siirtymäaika (vuoteen 2010 saakka) ja valinnanvapauden voimaantuloaika (1.1.2019) ovat ristiriitaisia. Käytännössä maakunnan yhtiöittämisen toteuttaminen tulisi olla valmisteltu jo vuoden 2018 alussa, jotta lakiluonnoksen veloitteet voitaisiin täyttää. Kuka toimii suoran valinnan tuottajan siirtymäkauden aikana (maakunnan liikelaitoksella kielto tuottaa suoran valinna palveluja)? Tietojärjestelmien ja -kantojen, asiakkaiden informointi, tuottajien määrä ja moninaiset tuotantotavat edellyttävät laajoja valmisteluja käyttöönotossa. Aikataulu ei mahdollista niiden toteuttamista. Menettelyllä vaarannetaan asiakas - ja potilasturvallisuus sekä talouden riskit ovat suuret.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

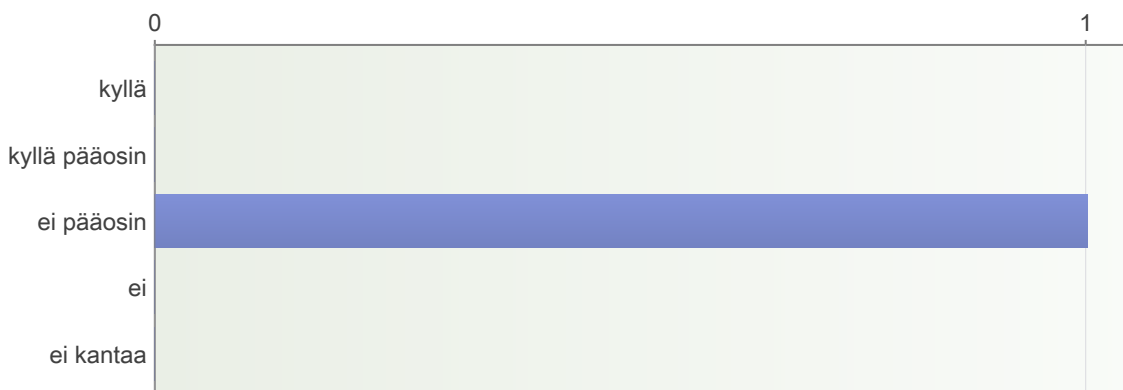
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- maakuntien järjestämistehtävä on laaja, resursseja ja osaamista vaativa. Järjestäjän organisaation tulee käynnistyä etupainotteisesti ja sille tulee ohjata käynnistysvaiheessa tarvittavat resurssit valtion budjetista. Maakunnalla tulee olla ohjausmekanismit koko tuotantojärjestelmään integraation toteuttamiseksi.
- ehdotuksessa passiivisen listautumisen malli on riski järjestäjälle. Se edellyttää maakunnan liikelaitoksessa nopeaa sopeuttamista.
- tuottajien palvelujen laadusta ja vaikuttavuudesta ei nykyisellään ole tietoa kattavasti saatavilla

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

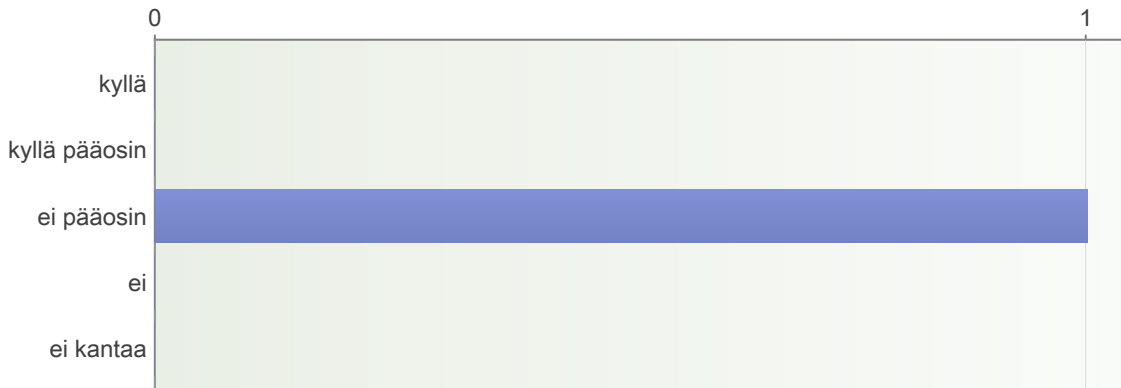
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- uudistusluonnoksen mukaan sos.- ja terv.huollon markkinat laajentuvat merkittävästi. riskinä on etenkin suoran valinnan palvelujen osalta, palvelujenkeskittymisen suurille yrityksille.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- laajat tietojärjestelmäpalvelut ja seuranta- ja raportointijärjestelmät voi karsia pieniä yrityksiä markkinoilta. Pienet hoiva- ja hoitoalan yritykset ovat usein naisten omistamia ja mikäli ne eivät pärjää markkinoilla voi tällä olla myös tasa-arvoa heikentävä vaikutus.
- lakiluonnoksesta ei ole tehty tarkempaa vaikutus arviota , IVA arviota.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

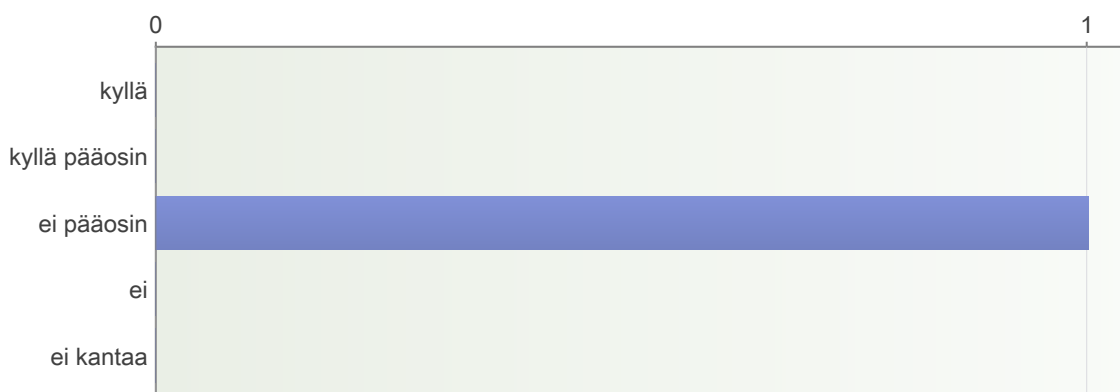
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- hyvässä asemassa olevien osalta valinnanmahdollisuus antaa asiakkaille välineitä vaikuttaa hoitoonsa ja siten hakea laadukasta palvelua ja hoioa.
- heikommassa asemassa olevien osalta valinnan mahdollisuus voi vaikuttaa hoitoa heikentävästi. Tällaisella asiakkaalla on suuri tuen tarve ja pysyvät tai pitkäaikaiset palvelu- ja hoitosuhteet turvaisivat laadukkaan ja tarpeen mukaisen hoidon ja palvelun. Asiakkaan valinnan mahdollisuus ja markkinatilanteen mukaan vaihtuvat palveluntarjoajat voivat muodostaa riskin hoidon jatkuvuudelle ja laadulle.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

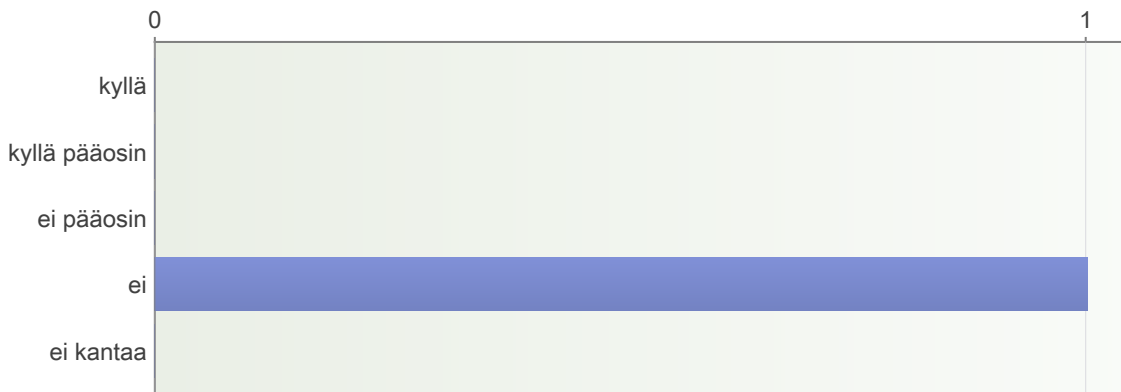
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- suun hoidon yksikön itsenäinen suora valinta parantanee palvelujen saatavuutta.
- valinnanvapausmallin riskinä on aiemmin yksityissektorilla hammashoitonsa hankkineiden ja pääosin itse (Kelan tuki) rahoittaneiden aikuisten siirtyminen julkisesti järjestettyjen palveluiden piiriin, mikä lisää maakunnan kustannuksia.
- maksusetelin perusteet tulisi määritellä valtakunnallisesti, mikäli se otetaan käyttöön.
- lakiluonnoksessa siirtyisi erittäin laaja osuus suoran valinnan piiriin, laajennetun perustason lisäksi suurelta osin erikoishammaslääkäritoiminta (oikominen, protetiikka, peruskirurgia). Nämä pitäisi yhtiöittää julkisessa tuotannossa erilliseen yhtiöön.
- luonnoksesta ei käy ilmi, kuuluuko koululaisten ennelta ehkäisevä suun terveystarkastustoiminta suoraan liikelaitokselle (eli ei olisi valinnan vapauden piirissä) ja kuuluuko siihen myös hoitotoiminta ja esim. oikominen.
- suun terveydenhuollon päivystyksen turvaamiseksi 24/7, jouduttaisiin henkilöstö mahdollisesti hankkimaan yhtiöistä, missä on suurin osa virka-aikaisesta toimintavolyymistä ja henkilöstöstä.
- miten ja missä järjestetään tulevaisuudessa hammaslääkärien ja suuhygienistit ja hammashoitajat koulutus ja käytännön harjoittelu?

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- lakiluonnoksen keskeneräisyyden vuoksi vaikutusarvioinnit jäävät hyvin yleiselle tasolle

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- maakunta/soteuudistus ja siihen liittyvä valinnan vapaus siirtää kunnilta maakuntien järjestettäväksi lähes kaikki sos. ja terveyspalvelut. Lakiluonnoksilla on merkittävä vaikutus myös erilaisiin kuntien järjestämiin tukipalveluihin.
Omistajaorganisaatioomme merkittävin vaikutus on yhtiöittämisvelvoite, joka on epätarkoituksenmukaista.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- lakiluonnos on keskeneräinen ja osin ristiriitainen, eivätkä esitetyt lain perustelut riittävästi selvennä säädösten tosiasiallista merkitystä ja lainsäätäjän tahtotilaa.
- lausuntokyselyn kysymykset ovat osin epätarkkoja, päällekkäisiä sekä tulkinnanvaraisia.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.